

Alındı: 11 Temmuz 2020 - **Düzeltildi:** 10 Kasım 2020 - **Kabul Edildi:** 24 Kasım 2020 - **Yayımlandı:** 30 Aralık 2020

Kaynakça Bilgisi: Aksoy, N. R. (2020). Müzik eğitimi ana bilim dallarında popüler müzik eğitimi, *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 238–258.

Citation Information: Aksoy, N. R. (2020). Popular music education in music teacher training departments, *Ihlara Journal of Educational Research*, 5(2), 238–258.

MÜZİK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALLARINDA POPÜLER MÜZİK EĞİTİMİ

Raziye Nil AKSOY¹

<https://doi.org/10.47479/ihead.768028>

Öz

Araştırmanın amacı Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında lisans düzeyinde uygulanan 2006 ve 2018 öğretim programlarının içeriklerinin popüler müzik eğitimi bakımından incelenerek karşılaştırılmasıdır. Araştırmanın modeli nitel araştırma modellerinden durum çalışmasıdır. Araştırmanın veri kaynaklarını YÖK tarafından oluşturulan ders içerikleri, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarının oluşturduğu içerikler ve öğretim üyelerinin görüşleri oluşturmuştur. Araştırmanın verileri doküman analizi ve görüşme yöntemleri ile elde edilmiştir. Araştırmada, 2006 ve 2018 programında içeriğinde popüler müzik eğitime yer verdiği saptanan dersler, ders saati ve içerikleri bakımından incelenmiştir. Ders içerikleri “Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik”, “Müzik Türleri”, “Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut”, “Popüler Müziğin Armonik Yapısı”, “Popüler Müzik Uygulamaları” ve “Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri” kategorileri doğrultusunda betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Sonuç olarak Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında lisans düzeyinde uygulanan 2006 ve 2018 öğretim programlarındaki popüler müzik eğitiminin içerik ve kapsamındaki benzerlik ve farklılıklar ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi; öğretim programı; popüler müzik; popüler müzik eğitimi

POPULAR MUSIC EDUCATION IN MUSIC TEACHER TRAINING DEPARTMENTS

Abstract

The purpose of this research is to analyze and present popular music education in 2006 and 2018 bachelor degree curriculums of Music Teacher Training Departments (MTTD) in Turkey. The research model is a case study which is one of the qualitative research models. The sources of this research are from course syllabuses of YÖK (Council of Higher Education of Turkey), course syllabuses of MTTD and instructors’ reviews in Turkey. The data have been collected by use of document analysis and interview method. Courses which included popular music education in 2006 and 2018 bachelor degree curriculums of MTTD are analyzed separately as per their duration and content. The content has been analyzed by use of descriptive analysis. Analysis categories are “Popular Music as Concept and Content”, “Popular Music Genres”, “Popular Music Industry and Technology”, “Harmony of Popular Music”, “Popular Music Practises”, “Importance of Popular Music in Music Education”. As a result similarities and differences between 2006 and 2018 bachelor degree curriculums of Music Teacher Training Departments (MTTD) in Turkey are determined.

Keywords: Music education; curriculum; popular music; popular music education.

¹ Akşaray Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, nilaksoy@aksaray.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-9191-0381>

GİRİŞ

Popüler müzik Dünya'nın birçok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de kökeni Theodor Adorno'ya dayanan olumsuz bir algıya sahiptir. Popüler müzik ile ilgili bu olumsuz algı, popüler müziğin eğitim ortamında kullanılmasına dair olumsuz yaklaşımlara sebep olmuştur. Bu bakış açısı toplumda en çok ilgi duyulan ve günlük yaşantımızda istemli ya da istemsiz biçimde karşı karşıya kaldığımız popüler müziklerin üzerinde düşünmekten bizleri alıkoysa da günümüzde üniversitelerin bazı bölümlerinde ders olarak, bazı üniversitelerde ise bölüm olarak yer alan popüler müziğin akademik boyutta tartışma alanının gün geçtikçe genişlediği görülmektedir. Popüler müziğin nitelikli örneklerinin okul müzik eğitiminde öğrencilerin müzik eğitimi ile bağlarını oluşturmak ve onlarda bu alanda olumlu bir tutum geliştirebilmek için kullanılmasının, ulaşılmak istenen hedef davranışlar doğrultusunda bir araç olarak kullanılabileceği düşüncesinin tartışılarak geliştirilmesinin müzik eğitiminde faydalı olacağı düşünülmektedir.

Okul çağındaki gençler için müzik eğitimindeki uygulamaların boş bir sorunun anlamsız cevabı olarak geri dönmemesi adına, onların pratikte de deneyimledikleri, en genel ve ortak müziksel dili ve deneyimi bulmak faydalı olacaktır. Bu, eğitime ilişkin yakından uzağa ilkesine uymak için de bir gerekliliktir (Sakar, 2009, s. 389). Müzik eğitimcileri, kendi renklerini ya da değerlerini empoze etmek yerine öğrencilerin var olan müzik kültürlerini geliştirmeli, bu potansiyeli kullanışlı, iletişimsel ve somut bir değere dönüştürmeleri amacıyla onları yönlendirmelidirler. Müzik eğitimcileri gençlerin yoğun ilgi gösterdiği pop müziği görmezden gelmeyi bırakmalı, müzik eğitiminde olası bir yardım kaynağı olarak kullanılmalıdır. Öğretilecek tek müzik türü tabi ki pop müzik olmamalıdır fakat son derece iyi bir iletişim aracı olan pop müziğin, müzik öğretimine yönelik tutuma faydalı yansımalarından yararlanılmalıdır (Tagg, 1966, s. 25-26).

Müzik ve kültür, dünyadaki tüm coğrafyalarda birbirleri ile iç içe yaşayan bir doku sergilemektedir. Müzik, içerisinde yaşamakta olduğu kültürel yapının özelliklerini yansıtmaya işlevini yerine getirirken içerisinde bulunduğu kültürel yapıyı etkilemekte ve aynı zamanda etkilenmektedir (İmik, 2011, s. 12). "Kültürle ilgili günlük yaşamda popüler olanı, popüler yapıları ve popüler yapılmak isteneni, yani popüler kültür öğelerini taşıyan, gösteren, sunan, bir kitle iletişim aracı" olan sosyal medya, özellikle 21. yy'dan itibaren çok hızlı bir biçimde günlük hayatın içerisinde yer almıştır. Eğitim düzeyi, gelir durumu, dünya görüşü, yaşı, cinsiyeti farklı olan milyonlarca insanın hayatında bir yer edinmiştir. Sosyal medya, teknolojik bir araç olmaktan çıkmış, toplumsal, kültürel ve endüstriyel bir biçim haline gelmiştir (Erdoğan, 2004, s. 15). Popüler kültür içerisinde önemli bir yeri ve işlevi olan müzik endüstrisi de kitle iletişim araçları yoluyla kolayca aktarılabilen unsurlardan biridir. Kültürler arası farklılık gösteren müzik ve tüketimi, ortak payda altında kümelendirilmeye çalışılan toplumların bu ortak paydada buluşmasında önemli bir rol oynamaktadır. Alman felsefeci, toplum bilimci Adorno, müziği "ciddi müzik" ve "popüler müzik" olarak sınıflandırmıştır ve kültür endüstrisinin bir parçası olan popüler müziği oluşturan her bir öğenin standartlaştırılmış olduğunu ifade etmiştir (Kuyucu, 2016, s. 190).

Popüler müzik bir iletişim biçimidir ve kendisini yaratanların, dinleyenlerin, kullananların ve kendisiyle dans edenlerin yaşamına esaslı surette ve duygusal olarak etkisini sürekli yayan ve kendini güçlendiren bir kültür mecrasıdır. Gençlerin ve hemen herkesin ciddi şekilde ilgi gösterdiği popüler müzik, insanlar arası iletişimin benzersiz ve önemli bir boyutudur (Lull, 2000, s. 47). Popüler müzik ve

kültür, gençlerin ebeveynlerine karşı duygusal bağımsızlıklarını ortaya koymalarına uygun bir araçtır. Aynı zamanda, evin rahatlığına ve korumasına karşı bir isyan, ebeveyn etkisine uyum ve kabullenmeden akran grubuna uyum ve kabullenmeye geçişin işitsel bir işaretidir ve herkesin sosyal gelişiminde önemli bir süreçtir. Ebeveyn bağımlılığından bağımsızlığa olan bu geçiş hemen hemen her tür toplumda gerçekleşir (Tagg, 1966, s. 16).

Popüler müzik, hem kendisi için hem de öğrencileri daha geniş bir müzikal beğeni alanına götürme potansiyeli olması boyutuyla eğitsel olarak değerlendirilebilir. Çoğu müzik eğitimcisi, küçük çocukları mümkün olduğu kadar çok müzik tarzına ve bunları deneyimlemeye teşvik etmeyi arzu etmektedir. Çünkü; farklı müzik türlerinde yaşanan olumlu deneyimler, öğrencilerin bu müzikler konusunda birçok kriter bağlamında düşünülmüş tepkiler vermesini ve değerlendirmede bulanabilmesini mümkün kılacaktır (Green, 2006, s. 5). Müzik eğitimi, öğrencilerin kültür yapısına bakış açısını genişletmeli ve onlara kültürü şekillendirmede nasıl aktif bir rol almaları gerektiğini göstermeyi hedeflemelidir. Böylece, değişen kültürel bağlamları bağımsız olarak yapılandırma ve onları anlamlandırma becerisi, yani küresel ağlar ve kültürel çeşitlilik çapında öğrencilerin önemli beceriler kazanmaları sağlanabilir (Jost, 2015, s. 208). Allsup (2008) popüler müziğin okullarda öğretilmesi için öğretmen ve öğretmen eğitimcilerini dahil eden bir eğitim çerçevesi oluşturulması gerekliliğini ifade etmiştir. Ho (2017), müzik eğitimcilerinin, okuldaki müzik eğitiminin amaçları ile birçok Çinli gencin sosyal ve kültürel deneyimleri arasında sıklıkla görülen uyumsuzluğun farkında olarak, öğrencilerin müzik etkinliklerine katılımını arttırmak için pratik stratejiler ve yöntemlerin nasıl geliştirileceği konusunda daha fazla anlayış ve bilgi sahibi olmaları gerektiğini belirtmiştir. Aynı zamanda, hızla değişen toplumun taleplerine yanıt vermek amacıyla öğretimlerine klasik ve geleneksel müzikler ile birlikte popüler müziği dahil etmelerinin müziğin okul ortamının içinde ve dışında en geniş katılımına katkıda bulunacağını, bu doğrultuda, çok kültürlü müziğin Çin yüksek öğretiminde müzik öğretmenliği eğitim müfredatına dahil edilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Hızla değişen dijital çağda, çoğunlukla kontrolsüz bir biçimde küçük yaşlardan itibaren kitle iletişim araçları yoluyla tüm dünyaya, özellikle de popüler olarak sunulan ürünlere erişme imkânı bulan bireyler, bununla birlikte çok geniş bir müzik çeşitliliğine de erişme imkânı bulmaktadır. Bu durumda günlük yaşantıları bu çerçevede şekillenen bireylerin, başarılı bir öğrenim süreci beklentisiyle eğitim yaşantılarını dar bir çerçeve içerisinde sürdürmelerinin gerçekçi olamayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda, teorik ve uygulamalı çalışmalarla bireylerde belirli bir müzik zevki ve bilinci oluşturması, bireyleri bu alanda yönlendirmesi ve görüşlerine başvuru kaynak kişi durumunda olması beklenen müzik eğitimcilerinin popüler müzik alanında almış oldukları eğitimin içeriği önem kazanmaktadır. Bu sebeple bu araştırmayla popüler müzik eğitiminin müzik öğretmenliği programlarındaki durumunun incelenerek müzik eğitimine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Türkiye’de Müzik Öğretmenliği Eğitimi, Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında lisans düzeyinde verilmektedir. YÖK (Yüksek Öğretim Kurumu) tarafından 2006-2007 akademik yılında uygulamaya koyulan Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında lisans öğretim programında 2018 yılında köklü bir değişikliğe gidilmiş güncellenen program uygulamaya koyulmuştur. 2018-2019 akademik yılında Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarına kayıt yaptıran öğrenciler için, güncellenen 2018 programı uygulanmaya başlanmış, 2018 yılı öncesinde kayıt yaptıran öğrencilerin ise eğitimlerini başladıkları (2006 yılında uygulamaya koyulmuş olan) öğretim programı ile sürdürmelerine karar verilmiştir (YÖK, 2018). Bu durumda, 2020-

2021 akademik yılının sonuna kadar Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında farklı kademelerde her iki program uygulanmaya devam edecektir. Araştırmanın amacı; “Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında lisans düzeyinde uygulanan 2006 ve 2018 öğretim programlarının içeriğinin popüler müzik eğitimi bakımından incelenerek karşılaştırılmasıdır”. Bu doğrultuda şu alt problemlere yanıt aranacaktır;

1. Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında 2006 yılında uygulamaya koyulan lisans öğretim programındaki popüler müzik eğitiminin kapsam ve içeriği nedir?
2. Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında 2018 yılında uygulamaya koyulan lisans programındaki popüler müzik eğitiminin kapsam ve içeriği nedir?
3. Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında 2006 ve 2018 yıllarında uygulamaya koyulan lisans programlarındaki popüler müzik eğitiminin benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmanın modeli, nitel araştırma modellerinden durum çalışmasıdır. Durum çalışması; güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan görgül bir araştırma yöntemidir (Yin’den aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 287). Araştırmada, Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında lisans düzeyinde uygulanan 2006 ve 2018 programlarının içeriğindeki popüler müzik eğitiminin durumu, bu programlarda popüler müzik eğitime yer verilen derslerin ders saati ve içerikleri ortaya koyularak incelenecek ve birbiriyle karşılaştırılacaktır. Bu kapsamda, YÖK’ün (Yüksek Öğretim Kurumu) belirlediği ders içerikleri, üniversitelerin oluşturdukları içerikler ve öğretim üyelerinin bu konudaki görüşleri araştırmanın veri kaynaklarını oluşturmuştur.

Evren ve Örneklem

Araştırma için, 2006 yılında uygulamaya koyulan programda yapılan taramada, YÖK tarafından oluşturulan ders içerikleri incelenmiş, uzman görüşü alınarak “Güncel ve Popüler Müzikler” ve “Müzik Kültürü” derslerinde popüler müzik eğitime yer verildiği saptanmıştır. Müzik eğitimi ana bilim dallarının oluşturduğu içerikler kapsamında; 2006 yılında uygulamaya koyulan programa ait verilerin elde edildiği 2015 yılında, Türkiye’de 25 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda eğitim verildiği tespit edilmiştir. Tespit edilen 25 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’na ait “Güncel ve Popüler Müzikler” ve “Müzik Kültürü” ders içerikleri taranmış, 10 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’nın ders içeriklerine ulaşılmıştır. Fakat “Müzik Kültürü” dersinin içeriğinde yalnızca “Müzik Türleri” kategorisinde yer alan “müzik türleri, çeşitleri ve eserleri” konusunun yer alması sebebiyle analize tabi tutulamamış, “Güncel ve Popüler Müzikler” dersinin içeriği analiz edilmiştir. 2018 yılında uygulamaya koyulan programa ait verilerin elde edilmesi için yapılan taramada yalnızca YÖK tarafından oluşturulan ders içeriklerine ulaşılmış, müzik eğitimi ana bilim dallarına ait içeriklere ulaşılamamıştır. Uzman görüşü alınarak içeriğinde popüler müzik eğitime yer verildiği saptanan “Popüler Müzik ve Uygulamaları”, “Müzik Kültürü”, “Gitar Eğitimi ve Eşikleme 1 ve Gitar Eğitimi ve Eşikleme 2” derslerinin YÖK tarafından oluşturulan ders içerikleri incelenmiştir. Araştırmada öğretim üyesi görüşleri için gerekli olan

örneklemin belirlenmesi için, örneklemin problemle ilgili olarak belirlenen niteliklere sahip kişilerden oluşturulmasına olanak sağlayan amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme için katılımcıların “Güncel ve Popüler Müzikler” dersini yürütüyor olmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırmada öğretim üyesi görüşlerine yönelik örnekleme “Güncel ve Popüler Müzikler” dersini veren 1 doçent ve 1 doktor öğretim üyesi olmak üzere 2 öğretim üyesi oluşturmuştur. Araştırmada örnekleme, 2006 yılında uygulamaya koyulan programa ait veriler için; “Güncel ve Popüler Müzikler” ve “Müzik Kültürü” derslerinin YÖK tarafından oluşturulan ders içerikleri, 10 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı tarafından bu doğrultuda oluşturulan ders içerikleri ve Güncel ve Popüler Müzikler dersini veren 2 öğretim üyesinin popüler müzik eğitimine ilişkin görüşleri, oluşturmuştur. 2018 yılında uygulamaya koyulan programa ait veriler için örnekleme ise “Popüler Müzik ve Uygulamaları”, “Müzik Kültürü”, “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 1, Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 2” derslerinin YÖK’e ait ders içerikleri ve “Popüler Müzik ve Uygulamaları” dersini veren 2 öğretim üyesinin popüler müzik eğitimine ilişkin görüşleri oluşturmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verilerinin elde edilmesi için doküman incelemesi ve görüşme yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 187). YÖK’ün belirlediği ders içerikleri ve bu doğrultuda üniversitelerin oluşturduğu ders içeriklerinden oluşan araştırma verilerinin elde edilmesi için doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda, 2006 ve 2018 programlarına ait YÖK tarafından oluşturulan ders içeriklerine ve 2015 yılında 10 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’nın “Güncel ve Popüler Müzikler” dersine ilişkin içeriklerine ulaşılmıştır. 2018 programındaki derslerin üniversiteler tarafından oluşturulan içeriklerine ulaşamamıştır. Araştırmanın öğretim üyesi görüşlerine ilişkin verilerinin toplanması için görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme yöntemi önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim sürecidir (Steward ve Cash’ten aktaran, Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 119). Uygulanmakta olan 2006 ve 2018 programlarındaki popüler müzik eğitimine yönelik ders içerikleri ve ders saatlerine ilişkin öğretim üyesi görüşleri alınmıştır. Bu görüşlerin alınması için yapılandırılmamış görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formunda araştırmaya ilişkin bilgiler, 2006 ve 2018 programlarında popüler müzik eğitimine yer veren dersler ile içerikleri ve 4 açık uçlu görüşme sorusu yer almıştır. Görüşme soruları şunlardır:

- 1) 2006 yılında uygulamaya koyulan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı lisans programında bulunan popüler müzik eğitimini içerik olarak müzik öğretmenliği eğitimi açısından yeterli buluyor musunuz?
- 2) 2006 yılında uygulamaya koyulan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı lisans programında bulunan popüler müzik eğitimini ders saati olarak müzik öğretmenliği eğitimi açısından yeterli buluyor musunuz?
- 3) 2018 yılında uygulamaya koyulan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı lisans programında bulunan popüler müzik eğitimini içerik olarak müzik öğretmenliği eğitimi açısından yeterli buluyor musunuz?
- 4) 2018 yılında uygulamaya koyulan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı lisans programında bulunan popüler müzik eğitimini ders saati olarak müzik öğretmenliği eğitimi açısından yeterli buluyor musunuz?

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. “Betimsel analizde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır” (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 227).

Betimsel analiz 4 aşamada gerçekleştirilmiştir: “Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma”, “tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi”, “bulguların tanımlanması”, “bulguların yorumlanması” (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224). Ders içeriklerine ilişkin verilerin analizi gerçekleştirilirken “betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma” aşamasında, kategorilerin belirlenmesi için ilgili alan yazın taraması yapılmış, popüler müzik alanını oluşturan alt başlıklar belirlenmiştir. “Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik”, “Müzik Türleri”, “Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut”, “Popüler Müziğin Armonik Yapısı”, “Popüler Müzik Uygulamaları” ve “Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri” olarak belirlenen bu alt başlıklar, betimsel analiz kategorilerini oluşturmuştur. İç geçerliğin sağlanması amacıyla belirlenen kategoriler ile ilgili 2 alan uzmanından görüş alınmıştır. Alan uzmanlarının onayı üzerine “tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi” aşamasına geçilmiş ve veriler belirlenen kategorilere göre düzenlenmiştir. İç geçerliğin sağlanması amacıyla, işlenen veriler tekrar alan uzmanlarına gönderilmiş, alan uzmanlarının tavsiyeleri doğrultusunda bazı veriler tekrar düzenlenerek son hali verilmiş, “bulguların tanımlanması” ve “bulguların yorumlanması” aşamaları gerçekleştirilmiştir. Öğretim üyesi görüşlerine ilişkin verilerin analizinde, kategoriler görüşme soruları doğrultusunda; “Ders saati” ve “Ders içeriği” olarak belirlenmiş, bu kategoriler doğrultusunda analizler yapılmıştır. “Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi” aşaması gerçekleştirildikten sonra, belirlenen kategoriler doğrultusunda düzenlenen veriler, iç geçerliğin sağlanması amacıyla, alan uzmanlarına gönderilerek görüş alınması sonucunda “bulguların tanımlanması” ve “bulguların yorumlanması” aşamaları gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR ve YORUMLAR

2006 Programında Popüler Müzik Eğitime Yönelik YÖK Tarafından Oluşturulan Ders İçeriklerine İlişkin Bulgular

2006 programında YÖK tarafından oluşturulan ders içeriklerinde popüler müzik eğitime yer verildiği saptanan “Güncel ve Popüler Müzikler” ile “Müzik Kültürü” derslerine ilişkin bulgular bu başlık altında verilmiştir.

“Güncel ve Popüler Müzikler” dersine ilişkin içerik, “Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik”, “Müzik Türleri”, “Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut”, “Popüler Müziğin Armonik Yapısı”, “Popüler Müzik Uygulamaları” ve “Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri” kategorileri doğrultusunda betimlendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır:

“Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik” kategorisine ilişkin bulgular: Uluslararası Popüler ve Sanat müziği ile ilgili temel kavramlar.

“Müzik Türleri” kategorisine ilişkin bulgular: Dünyada var olan müzik kültürlerini araştırma, evrensel müzik edebiyatında kalıcı yerini alarak popüler olmuş müzik kültürleri hakkında açıklamalar, evrensel

müzik edebiyatında kalıcı yerini almış eserleri; plak, video, bant ve CD gibi seslendirme araçları ile dinleme.

“Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri” kategorisine ilişkin bulgular: Popüler ve sanat müziğinin Türk Müzik Eğitimindeki yeri, önemi ve katkılarını yorumlamak.

Kategori dışı: Kütüphane, arşiv ve çeşitli ülkelerin ülkemizdeki temsilcilikleri ve kültür merkezlerinden yararlanarak araştırmaları yapma.

Bulgular incelendiğinde “Güncel ve Popüler Müzikler” dersinin YÖK tarafından belirlenen içeriğinde “Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik”, “Müzik Türleri” ve “Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçindeki Yeri” kategorilerine yer verildiği görülmektedir. Ders içeriğinde bu kategorilere ek olarak, belirlenen kategorilerin dışında bulunan “kütüphane, arşiv ve çeşitli ülkelerin ülkemizdeki temsilcilikleri ve kültür merkezlerinden yararlanarak araştırmaları yapma” içeriğine rastlanmıştır. Ders içeriğinde, “Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut”, “Popüler Müziğin Armonik Yapısı” ve “Popüler Müzik Uygulamaları” kategorilerine ilişkin bir içeriğe rastlanmamıştır. Bu ders programda 5. yarıyılıda bulunmakta, haftada 2 saat, teorik ve zorunlu olarak yer almaktadır. Ders içeriğinin de bununla paralel olarak yalnızca teorik konulardan oluştuğu, uygulamaya ilişkin herhangi bir içeriğin bulunmadığı görülmektedir.

“Müzik Kültürü” dersinin YÖK tarafından belirlenen içeriği aşağıda verilmiştir;

“İnsan ve kültür: İnsanın ve kültürün tanımı, kapsamı ve evrimi; insan ve müzik kültürü: müzik kültürünün tanımı, kapsamı, temelleri, boyutları, diğer kültürlerle ilişkileri; müziğin tanımı, kökeni, doğuşu-oluşumu ve evrimi; müzik teriminin kökeni, oluşumu-gelişimi ve Türkçeleşimi; müziğin işlevleri; müzik katmanları, türleri, çeşitleri ve eserleri; müzikte ses kaynakları, sesin oluşumu ve özellikleri; müzikte ses sistemleri, aralıklar, diziler, uygulamalar; müziğin temel gereçleri ve öğeleri: müzikte niteliğin belirleyicileri: tür, hız, gürlük, oturtum, örgü/doku, seslendirim-yorumlanım, üslup, ölçü, ton/makam, öz-biçim, akustik, çevre/ortam; müzik olgusu, yazısı, dili ve müziksel iletişim; müzik yapma, yaratma, yönetme, dinleme, öğrenme, öğrenme-öğretme; insanın müziksel yaşamı, çevresi ve ortamı; müziksel meslek, kurum, kuruluş, topluluk ve etkinlikler; müzik kültüründe göreneksellik, geleneksellik, çağcılık, çağdaşlık ve öncülük; Türk müzik kültürü, Atatürk ve Türk müzik inkılabı; Türkiye ve Dünya müzik kültürlerinde yeni oluşum-gelişim, değişim ve dönüşümler”

Müzik Kültürü dersinin içeriği incelendiğinde, popüler müzik eğitime ilişkin olarak yalnızca “müzik türleri, çeşitleri ve eserleri” konusunun yer aldığı görülmektedir. Bu alt başlık araştırmanın “Müzik Türleri” kategorisinde yer almaktadır Bu ders programda 1. yarıyılıda, haftada 2 saat, teorik ve zorunlu olarak yer almaktadır.

2006 Programında Popüler Müzik Eğitime Yönelik MEABD Tarafından Oluşturulan Ders İçeriklerine İlişkin Bulgular

2006 programında, “Müzik Kültürü” dersinin YÖK tarafından belirlenen içeriğinde popüler müzik eğitime yalnızca “müziğin türleri, çeşitleri, eserleri” konusuyla yer verilmesi sebebiyle, bu başlık altında yalnızca “Güncel ve Popüler Müzikler” dersinin içeriğine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tespit edilen 10 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalının 2006 programı doğrultusunda oluşturmuş oldukları “Güncel ve Popüler Müzikler” dersine ait içerik, belirlenen kategoriler doğrultusunda betimlendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır:

“Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik” kategorisine ilişkin bulgular:

1. MEABD: Kültür-popüler kültür ile ilgili temel kavramlar.
3. MEABD: Güncel ve popüler kavramları arasındaki ilişki, popüler kültür öğelerinin ortak noktaları, popüler kavramının sosyal hayata etkisi, katkısı.
4. MEABD: Popüler kelimesi ve kavramının tartışılması, Popüler kültür hakkındaki çalışmalar, medya ve popüler kültür eleştirileri.
5. MEABD: Kültür, popüler kültür, güncel ve popüler kavramları.
7. MEABD: Kültür, popüler kültür.
8. MEABD: Kültür ve kitle kültürü, popüler kültür kavramlarını, Frankfurt Okulu ve sanat anlayışı (kötümser yaklaşım), Birmingham Okulu, popüler kültür ve kültürel çalışmalar ekolü, özgürleşme ve demokratikleşme perspektifinde popüler kültür ve müzik (pozitivist yaklaşım), alt kültür, scene kavramlaştırmaları, popüler kültür metinleri ve tüketici okumaları, popüler müzik metin analizi, popüler müzikte otantisite, popüler müzik ve toplumsal cinsiyet, popüler müzik ve devlet.
9. MEABD: Kültür-popüler kültür ile ilgili temel kavramlar.
10. MEABD: Güncel ve popüler kavramları arasındaki ilişki, popüler kültür öğelerinin ortak noktaları, popüler kavramının sosyal hayata etkisi, katkısı.

Yukarıdaki bulgular incelendiğinde, 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9 ve 10. Ana bilim dallarının ders içeriklerine “Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik” kategorisine ilişkin konuları dâhil ettikleri görülmektedir. Popüler müzik, bütün üniversitelerde kültür, popüler kültür kavramları ile ele alınarak açıklanmıştır. Popüler müziğin 8. Ana bilim dalında bunlara dâhil olarak kitle kültürü, Frankfurt Okulu ve sanat anlayışı (Kötümser Yaklaşım), Birmingham Okulu, alt kültür, scene kavramlaştırmaları ile açıklandığı görülmektedir.

“Müzik Türleri” kategorisine ilişkin bulgular:

1. MEABD: Dünya müzik türleri, new age müzik, caz, blues, rock müzik türleri, Türkiye’de popüler müziğin tarihsel süreci, müzikli sahne oyunları, müzikaller ve dünyaca popüler olmuş topluluklar.
2. MEABD: Rock müzik, Afro-Amerikan müzikler; türleri, stilleri, teknikleri, temsilcileri ve kullanılan çalgılar, Latin müzikler; türleri, stilleri, teknikleri, temsilcileri ve kullanılan çalgılar, Çıgan müzikler; türleri, stilleri, teknikleri, temsilcileri ve kullanılan çalgılar, Hint müzikler; türleri, stilleri, teknikleri, temsilcileri ve kullanılan çalgılar, Türk pop müziği, nostalji müzik, Türkiye’de güncel müzikler.
3. MEABD: Dünya’da popüler müzikler, Uzak Doğu müziği, Orta Doğu müziği, Latin müzik, caz müzik, Avrupa’da 1950’lerden itibaren müzik piyasası, Türkiye’de 1950’lerden itibaren popüler müzik, 1990’lardan sonra popüler müzik.
4. MEABD: Güncel uluslararası medyatik popüler müzik türleri ve bu müziklerin kültürel, sosyal ve tarihsel temelleri (pop, rock, rap, elektronik müzikler), temel kültürel, sosyal ve tarihsel özellikleri göz

önüne alınarak güncel Asya, Uzakdoğu, Avrupa, Kuzey ve Güney Amerika, Afrika, Orta Doğu müzikleri, Türkiye’de yaşayan popüler müziklerin tarihsel kökenleri ile ilgili çalışmalar, Türkçe sözlü tango ve Türkçe sözlü yeni popüler türler, Osmanlı dönemi ile yeni Türkiye Cumhuriyeti’nin şehir müzikleri, 1960’larda Anadolu rock, 60-80’ler arabesk, 90’lardan günümüze müzik akımları.

5. MEABD: Avrupa ve Amerika’da popüler müzikler, Türkiye’de popüler müzikler.

6. MEABD: Caz müziği öncesi popüler türler (ragtime, blues, boogie woogie), caz müzik stilleri (new orleans, dixiland, chicago, swing, bebop, cool caz, fusion, free caz, rock caz), Çıgan müziği, Balkan müziği ve çeşitli yerel popüler müzikler, Türkiye’de popüler müzikler.

7. MEABD: 70-80’li yıllar Avrupa ve Amerika’da popüler müzikler, rock ve türleri, blues-jazz ve Beatles, Queen, Astor Piazzola, King Crimson, Yes, Led Zeppelin, Pat Metheney, Richard Bona, Susheela Raman, 70-80’li yıllar Türkiye’de popüler müzikler, arabesk kültürü ve müziği konularını ele alırken MFÖ, Moğollar, Erkan Oğur.

9. MEABD: Dünya müzik türleri, new age müzik, caz, blues, rock müzik türleri, Türkiye’de popüler müziğin tarihsel süreci, müzikli sahne oyunları, müzikaller ve dünyaca popüler olmuş topluluklar.

10. MEABD: Dünya’da popüler müzikler, Uzak Doğu müziği, Orta Doğu müziği, Latin müzik, caz müzik, Avrupa’da 1950’lerden itibaren müzik piyasası, Türkiye’de 1950’lerden itibaren popüler müzik, 1990’lardan sonra popüler müzik.

Bulgular incelendiğinde 8. Ana bilim dalı dışındaki tüm üniversitelerin, “Müzik Türleri” kategorisine ilişkin konuları içeriklerine dâhil ettikleri görülmektedir. Bu kategori altında hem uluslararası düzeyde kabul görmüş popüler müzik türlerinin hem de bölgesel olarak popüler kabul edilen birçok popüler müzik örneğinin tarihsel süreçleriyle birlikte ele alındığı görülmektedir.

“Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut” kategorisine ilişkin bulgular:

3. MEABD: Gelişen teknolojinin popüler müzik piyasasına etkisi.

6. MEABD: Teknoloji ilişkileri.

7. MEABD: Endüstrileşme öncesi müziğin gelişimi, müziğin endüstrileşmesi ve popüler müzik medya ilişkileri, müzik endüstrisindeki ekonomik ve teknolojik gelişmeler, popüler müzik medya ilişkileri, müzik televizyonu anlatı yapısı, müziğin görselleştirilmesi: video klipler.

10. MEABD: Gelişen teknolojinin popüler müzik piyasasına etkisi.

Bulgularda görüldüğü üzere, 3, 6, 7 ve 10. Ana bilim dalları “Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut” kategorisine dair konuları ders içeriğine dâhil etmişlerdir. Bu başlık altında; teknolojinin popüler müzik piyasasına etkisi, popüler müzik ve medya ilişkileri konularına yer verildiği görülmektedir. Teknolojik boyutta müzik performanslarında kullanılan teknolojik cihazlar ve kullanımlarına dair herhangi bir içeriğe rastlanmamıştır.

“Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri” kategorisine ilişkin bulgular:

1. MEABD: Güncel ve popüler müziklerin okul müzik eğitimi içerisinde yeri, önemi ve kullanılabilirliği.

5. MEABD: Popüler müziğin kültürel ve eğitimsel fonksiyonları.

9. MEABD: Güncel ve popüler müziklerin okul müzik eğitimi içerisinde yeri, önemi ve kullanılabilirliği.

Bulgulara görüldüğü üzere yalnızca 1, 5 ve 9. Ana bilim dalları "Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri" kategorisine ilişkin konuları ders içeriklerine dâhil etmişlerdir. Bu başlık altında, güncel ve popüler müziklerin okul müzik eğitimi içerisindeki yeri ve kullanılabilirliği ile eğitimsel fonksiyonlarının ele alındığı görülmektedir.

"Güncel ve Popüler Müzikler" dersine ilişkin ana bilim dallarının belirlediği içeriklerin incelenmesi sonucu "Popüler Müziğin Armonik Yapısı" ve "Popüler Müzik Uygulamaları" kategorilerine ilişkin herhangi bir içeriğe ulaşılamamıştır.

2006 Programında Popüler Müzik Eğitime Yönelik Öğretim Üyelerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular

2006 programında, popüler müzik eğitime yönelik ders içerikleri ve ders saatlerine ilişkin öğretim üyelerinin görüşleri bu başlık altında verilmiştir.

2006 programında, popüler müzik eğitime yönelik ders içeriklerine ilişkin 1. öğretim üyesinin görüşlerini "Popüler müzik eğitiminin içeriğinde uygulamaya yer verilebilir fakat teorik ağırlıklı olması gereklidir.", 2. öğretim üyesinin görüşlerini ise "Derse ait mevcut içerik muğlak ve kapsamından uzak olduğu için dersin işleniş öğretim elemanının yeterliliğine kalyor." şeklinde betimlemek mümkündür. Bu durumlara ilişkin örnekler aşağıda verilmiştir:

"Popüler müzik günümüzde pek çok öğrencimizin zaten çalıp söylediği, dinlediği ve bildiği bir türdür. Bu nedenle uygulamaya yer vermek pekâlâ olabilir, ancak Müzik Öğretmenliği gibi bir disiplinde öğretmeni yalnızca uygulayıcı (çalmak-söylemek gibi) olarak tasarlamak günümüzde bu mesleğin bence en önemli sorunlarının başında geliyor. Müzik öğretmeni aynı zamanda yine müzik hakkında entelektüel bilgisine başvurulabilen kaynak kişi olmalı. Toplumda çok geniş tabakalara, kitlelere hitap edebilen popüler müzik, bir müzik öğretmeni tarafından iyi ve kötü yönleriyle ele alınmalı. Bu konuda bilgi birikimine sahip olmalı. Özetle müzik öğretmeni popüler müziğin üretimi, tüketimi ve şarkıların içerikleri hakkında derin bilgi sahibi olmalıdır. Bu nedenle bu ders uygulamadan daha çok kuramsal ağırlıklı olarak ele alınmalıdır. Çünkü müzik öğretmeni, öğrencisinin dinlediği bu türü onlardan daha iyi bilmek zorundadır."

"İçerik açısından bakıldığında; lisans programında yer alan içeriklerin oldukça muğlak, genel ve dersin adının kapsamından uzak olması sebebiyle yeterli olmadığını düşünüyorum. Ancak lisans programlarında tüm derslerin içerikleri genel kapsamıyla verilmeye çalışılmış olmakla beraber derslerin işleniş, ünitelendirme, uygulama ve haftalık içeriklerinin oluşturulması vb. aşamaları öğretim elemanlarının inisiyatifleri doğrultusunda gerçekleştiğinden içeriğin yeterliliği, dersi veren öğretim elemanın oluşturduğu içeriğe göre değişkenlik gösterecektir."

2006 programında, popüler müzik eğitime yönelik ders saatine ilişkin 1. öğretim üyesinin görüşlerini "Güncel ve Popüler Müzikler dersinin tek dönem olması yeterlidir.", 2. öğretim üyesinin görüşlerini ise "Güncel ve Popüler Müzikler dersinin tek dönem olması yeterli değildir." şeklinde betimlemek mümkündür. Bu durumlara ilişkin örnekler aşağıda verilmiştir:

"Ayrıca ders saati olarak tek dönem olması yerine iki dönem olabilirdi. Ancak bunun için artık çok geç. Çünkü yeni programda seçmeli olarak yine tek dönem yer alıyor."

"Ders saati olarak yeterli olduğu kanısındayım."

2018 Programında Popüler Müzik Eğitime Yönelik YÖK Tarafından Oluşturulan Ders İçeriklerine İlişkin Bulgular

2018 programında YÖK tarafından belirlenen ders içeriklerinde popüler müzik eğitime yer verildiği saptanan “Popüler Müzik ve Uygulamaları”, “Müzik Kültürü”, “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 1”, “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 2” derslerine ilişkin bulgular bu başlık altında verilmiştir.

“Popüler Müzik ve Uygulamaları” dersine ilişkin içerik, belirlenen kategoriler doğrultusunda betimlendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır:

“Müzik Türleri” kategorisine ilişkin bulgular: Popüler müziğin tarihsel gelişimi (Jazz, rock, blues)

“Popüler Müziğin Armonik Yapısı” kategorisine ilişkin bulgular: Majör ve minör tonalitede II-V-I, VI-II-V-I kadansları ve marş armonik; düzeye uygun Türkçe ve yabancı popüler müzik parçalarının armonik analizi.

“Popüler Müzik Uygulamaları” kategorisine ilişkin bulgular: Türkçe ve yabancı popüler müzik parçalarının bireysel ve topluluk hâlinde icrası; popüler müzik uygulamalarına yönelik etkinliklerin hazırlanması (Seçmeli-2).

Bulgular incelendiğinde “Popüler Müzik ve Uygulamaları” dersinin adı ve içeriğinin bütünüyle popüler müzik eğitimi üzerine olduğu görülmektedir. “Müzik Türleri”, “Popüler Müziğin Armonik Yapısı” ve “Popüler Müzik Uygulamaları” kategorilerinden oluştuğu görülen ders içeriğinde “Kapsam ve Kavram olarak Popüler Müzik”, “Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut” ve “Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri” kategorilerine ilişkin herhangi bir içeriğe rastlanmamıştır. Bu ders programda 3. yarıyıldan itibaren 8. yarıyla kadar seçilebilecek olan 2 saat teorik “Alan Eğitimi Seçmeli” dersleri arasında yer almaktadır.

“Müzik Kültürü” dersinin YÖK tarafından belirlenen içeriği aşağıda verilmiştir:

İnsanın ve kültürün tanımı, kültürel, sosyal ve felsefi boyutuyla müziğin doğuşu, gelişimi, “müzik” ile “kültür” kavramları, müziğin, kültür içerisinde edindiği önemli işlevler; müziğin bireysel ve toplumsal etkileri, ses kaynakları, sesin oluşumu ve özellikleri, çalgıların oluşumu-gelişimi; Dünya ve Türkiye’deki müzik türleri, müziği üreten, icra eden ve dinleyen insanların, müzikal süreç içinde göstermeleri gereken tutum ve davranışlar; müzikte ses sistemleri, müziğin temel öğeleri; Türkiye’deki müzik kurumlarının yapı ve gelişimleri; müzikte estetik ve güzel kavramı; müzik kültüründe geleneksellik, çağcılık; Türk müzik kültürü, Atatürk ve Türk Müzik İnkılabı, müzik eğitiminin önemi, işlevleri

“Müzik Kültürü” dersinin içeriği incelendiğinde içeriğinde popüler müzik eğitime ilişkin olarak yalnızca “Dünya ve Türkiye’deki müzik türleri” ifadesine rastlanmıştır. Bu alt başlık araştırmanın “Müzik Türleri” kategorisinde yer almaktadır. Bu ders programda 2. yarıyıldan itibaren haftada 2 saat, teorik, zorunlu ders olarak yer almaktadır.

“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 1” dersinin YÖK tarafından belirlenen içeriği aşağıda verilmiştir:

Gitar çalgısının yapısal özellikleri, kısa tarihi, kullanım alanları ve türleri, temel gitar tutuşu ve farklı tutuş şekilleri, nota ve “Tab” sistemi, “p-i-m-a” parmakları ile destekli vuruş (Apoyando), desteksiz vuruş (Tirando) teknikleri, ezgi, dizi veya parmak çalışmaları, arpej tekniği, 2/4, 3/4, 4/4 ritim çalışmaları, I. pozisyonda temel akor yapıları I-IV-V armonik yürüyüş şekline uygun, 1. pozisyonda

çalınabilecek ritimler ile şarkılara eşlik çalışmaları, kelepçe (capo) kullanımı; öğrendikleri çalım teknikleri ile eğitim müziğine uygun, çocuk, gençlik ve popüler şarkılarının eşliklendirilmesi.

“Gitar Eğitimi ve Eşikleme 1” dersinin içeriğinde popüler müzik eğitimine ilişkin olarak “öğrendikleri çalım teknikleri ile popüler şarkıların eşliklendirilmesi” ifadesi yer almaktadır. Bu alt başlık araştırmanın “Popüler Müzik Uygulamaları” kategorisinde yer almaktadır. Bu ders programda 5. yarıyılıda, haftada 1 saat, zorunlu, teorik olarak yer almaktadır.

“Gitar Eğitimi ve Eşikleme 2” dersinin YÖK tarafından belirlenen içeriği aşağıda verilmiştir:

Basit ve aksak ritmik yapılar ve bu ritmik yapıları çeşitlendirme çalışmaları; bareli akorlar; çeşitli türlerdeki şarkıların ezgilerini (soloları) nota veya tab şeklinde yazma çalışmaları; temel düzeyde öğrendiği ritimlerden daha farklı ritim çeşitlendirmeleri ile çalışmalar; öğrendikleri çalım teknikleri ile eğitim müziğine uygun, Türk halk müziği, sanat müziği, popüler müzik türlerine ait (farklı usul veya ölçülerde olan) şarkıları eşliklendirme.

“Gitar Eğitimi ve Eşikleme 2” dersinin içeriğinde popüler müzik eğitimine ilişkin olarak “öğrendikleri çalım teknikleri ile popüler müzik türlerine ait (farklı usul veya ölçülerde olan) şarkıları eşliklendirme” ifadesi yer almaktadır. Bu alt başlık araştırmanın “Popüler Müzik Uygulamaları” kategorisinde yer almaktadır. Bu ders programda 6. yarıyılıda, haftada 1 saat, zorunlu, teorik olarak yer almaktadır.

2018 programındaki derslerin müzik eğitimi ana bilim dalları tarafından oluşturulan içeriklerine ulaşamaması sebebiyle araştırmada yer verilememiştir. Bu sebeple, 2018 programına ait veriler YÖK tarafından oluşturulan ders içerikleri ve öğretim üyelerine ait görüşler ile sınırlıdır.

2018 Programında Popüler Müzik Eğitime Yönelik Öğretim Üyelerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular

2018 programında, popüler müzik eğitime yönelik ders içerikleri ve ders saatlerine ilişkin öğretim üyelerinin görüşleri bu başlık altında verilmiştir.

2018 programında popüler müzik eğitime yönelik derslerin “içeriğine” ilişkin 1. öğretim üyesinin görüşlerini “Popüler müzik uygulama ağırlıklı olarak ele alınmamalıdır.”, 2. öğretim üyesinin görüşlerini ise “Dersin uygulama ağırlıklı olması isabetli olmuştur.” şeklinde betimlemek mümkündür. Bu durumlara ilişkin örnekler aşağıda verilmiştir:

“Popüler müziği sadece uygulama olarak ele almak bu türü küçümsemek anlamına geliyor. Çünkü günümüz toplumlarında en çok dinlenen, tüketilen, yapılan, maruz kalınan bu tür sadece çalarak kavranamaz. Bir müzik öğretmeni bu müziği ortaya çıkaran toplumsal nedenleri ele almadan, ne ile karşı karşıya kaldığını bilmeden bir öğrencisine nasıl ulaşabilir? Onlarla aynı dili nasıl konuşabilir? Bu nedenle bu dersin içeriği var olan teorilerle, yaklaşımlarla desteklenmelidir.”

“İçerik açısından ise 2006 programının aksine dersin adından da anlaşılacağı üzere “uygulama” ağırlıklı olarak düşünüldüğü görülmektedir. Öğretmenlerin meslek hayatlarında öğrencilerine -ilgileri doğrultusunda- çeşitli popüler müzik uygulamaları yaptırabilme becerisi edinmiş olmalarının avantaj olduğunu düşünüyorum. Yine özet içerikte “popüler müziğin tarihsel gelişimi (jazz, rock, blues)” gibi teorik bilgilendirmenin yanı sıra basit armonik yürüyüşler ve kadanslar, topluluk halinde icra vb. uygulamalara ve etkinliklere vurgu yapılmış olması bence isabetlidir.”

*"Gitar derslerinde popüler şarkuların eşliklendirilmesi yaklaşımı da aynı ihtiyaca yönelik olarak vurgulanmış olsa gerek. Bu açıdan öğretmenin ders ortamında kullanabileceği (temin etme ve taşıma açısından) en pratik ve çocukların da dikkatini çeken bir çalgı olması, "Popüler Müzik ve Uygulamaları" dersini tamamlar niteliktedir. Ancak önemli bir ihtiyaç olmakla birlikte -birçok bölgede davul, bas gitar, org gibi çalguların yaygınlaştığı ve daha ulaşılabilir hale geldiği, ayrıca birçok lisede çocukların kendi aralarında pop, rock grupları kurdukları düşünüldüğünde- tek başına yeterli olmayacağı kanısındayım. Çünkü müzik öğretmenin sınıf ortamında gitar vs. eşliğiyle şarkı söyletme gibi etkinliklerinin yanı sıra farklı ilgileri ve becerileri olan, bir araya gelebilen öğrencileri de yönlendirebilmesi gerektiğini düşünüyorum."

2018 programında popüler müzik eğitime yönelik derslerin "ders saatine" ilişkin 1. öğretim üyesinin görüşlerini "Güncel ve Popüler Müzikler dersinin tek dönem olması yeterli değildir", 2. öğretim üyesinin görüşlerini ise "Güncel ve Popüler Müzikler dersinin tek dönem olması yeterlidir" şeklinde betimlemek mümkündür. Bu durumlara ilişkin örnekler aşağıda verilmiştir:

*"2018 programında da ders saati olarak tek dönem olması yerine iki dönem olabilirdi."

*"2018 programında yer alan "Popüler Müzik ve Uygulamaları" dersine de haftada 2 saat verilmiştir ve bu sürenin de aynı şekilde yeterli olduğunu düşünüyorum."

TARTIŞMA ve SONUÇ

2006 Programındaki Popüler Müzik Eğitime İlişkin Sonuçlar

2006 programında, popüler müzik eğitime yönelik "Güncel ve Popüler Müzikler" ve "Müzik Kültürü" olmak üzere 2 ders bulunduğu saptanmıştır. "Güncel ve Popüler Müzikler" dersinin YÖK tarafından oluşturulan içeriğinin "Kapsam ve Kavram olarak Popüler Müzik", "Müzik Türleri" ve "Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçindeki Yeri" kategorileri olmak üzere tümüyle popüler müzik eğitime ilişkin içeriklerden oluştuğu saptanmıştır. Ders içeriğinde "Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut", "Popüler Müziğin Armonik Yapısı" ve "Popüler Müzik Uygulamaları" kategorilerine ilişkin hiçbir içeriğe ulaşılamamıştır. Bu ders programda 5. yarıyıldan itibaren haftada 2 saat, zorunlu ve teorik olarak yer almaktadır. Ders içeriğinin de bununla paralel bir şekilde teorik olarak şekillendirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Uygulamaya ilişkin herhangi bir içeriğin bulunmadığı saptanmıştır.

"Müzik Kültürü" dersinin içeriği incelendiğinde, içerikte popüler müzik eğitime ilişkin olarak yalnızca "Müzik Türleri" kategorisine ait olan "müzik katmanları, türleri, çeşitleri ve eserleri" konusunun bulunduğu saptanmıştır. Bu ders programda 1. yarıyıldan itibaren haftada 2 saat, zorunlu ve teorik olarak yer almaktadır.

Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarının oluşturduğu içeriklere ilişkin sonuçlara göre; 10 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'ndan 8'inde "Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik" kategorisinin ders içeriğine dâhil edildiği, popüler müzik kavramının bütün Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında kültür ve popüler kültür kavramları ile ele alınarak açıklandığı sonucuna ulaşılmıştır. 8. Ana Bilim Dalı'nın dışındaki tüm Ana Bilim Dallarında, güncel ve popüler müzikler dersine ilişkin içerikte "Müzik Türleri" kategorisi olduğu saptanmıştır. Bu ana başlık altında hem uluslararası düzeyde kabul görmüş popüler müzik türlerinin hem de bölgesel olarak popüler kabul edilen birçok popüler müzik örneklerinin tarihsel süreçleriyle birlikte ele alındığı görülmüştür. 4 Ana Bilim Dalı'nda "Popüler Müzik Endüstrisi ve

Teknolojik Boyut” kategorisine ilişkin konuların ders içeriğine dahil edildiği saptanmıştır. Bu ana başlık altında teknoloji ve popüler müzik etkileşimi endüstrileşme ve popüler müzik etkileşimi konularına yer verildiği saptanmıştır. Yalnızca 3 Ana Bilim Dalı’nın “Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri” kategorisine ders içeriğinde yer verdiği saptanmıştır. Bu ana başlık altında güncel ve popüler müziklerin okul müzik eğitimi içerisindeki yeri ve kullanılabilirliğinin, eğitimsel fonksiyonlarının ele alındığı saptanmıştır. Değirmencioğlu ve Arapgirlioğlu (2011), Makamsal Viyolonsel Öğretiminde Popüler Müzik Eserlerinden Yararlanma konulu çalışmalarında; Orhan Gencebay’ın eserlerinin viyolonsel öğretiminde kullanılabilirliğini araştırmışlardır. Öğrencilerin ve öğreticilerin, popüler müzik eserlerine yönelik düzenlemeleri ezgi, ritim vb. unsurlar açısından bugünkü duygu, düşünce ve hissiyatlara hitap etmeleri dolayısıyla kendilerine yakın hissedeceklerini, çalarken daha çok keyif alacaklarını ve bu durumun makamsal viyolonsel eğitimini daha verimli hale getireceğini ifade etmişlerdir. Araştırmada da popüler müziğin müzik eğitimi içindeki yeri ve öneminden sıkça bahsedilmiş, bu görüş öğretim üyesi görüşleri ile de desteklenmiştir. Değirmencioğlu ile Arapgirlioğlu’nun çalışması bu bakımdan araştırmanın bulguları ile paralellik göstermektedir. Özdemir ve Yıldız (2017), çalışmalarında, ortaokul düzeyinde, müzik eğitiminin şarkı öğretimi boyutunda popüler müzik formlarının ve eşliklerinin kullanılmasının, müzik derslerine olumlu veya olumsuz etkilerini incelemiş, öğrencilerin şarkı söyleme becerilerinde olumlu yönde değişimler olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışma da müzik eğitiminde popüler müziğin faydalı bir araç olarak kullanılabileceğine örnek teşkil etmekle birlikte araştırmanın bulguları ile paralellik göstermektedir

Smith, Powell, Fish, Kornfeld ve Reinhert (2018) popüler müzik eğitiminde ‘öğretim öğrenme ve değerlendirme alanlarını’; “enstrümanları ve / veya diğer cihazları çalmak ve / veya çağdaş ve tarihi popüler müziği birlikte ve tek başına yapmak, bestelemek, şarkı yazmak ve şarkı söylemek”, “çok çeşitli dijital ses iş istasyonları (DAW’lar) dahil olmak üzere teknoloji ile kayıt ve / veya performans”, “armoni, dinleme becerileri, düzenleme gibi konularını içeren müzik teorisi”, “ekipmanların ve enstrümanların tarihi, yapılaş malzemeleri, yapılışı, bakımı ve onarımı konusunda bilgi sahibi olma, onları kullanarak popüler müzik oluşturma ve icra etme”, “popüler müziğin kişisel, kültürel, sosyal, tarihi ve politik ortamı”, “özellikle lisans ve lisansüstü düzeylerde, araştırma ve geliştirme, pazar araştırması gibi araştırma-uygulama ve uygulamaya yönelik araştırma projeleri”, “müziğin yönetimi”, “ses tasarımı, mühendisliği ve prodüksiyonu”, “üretim, tanıtım, lojistik, ekonomi ve tur dahil olmak üzere etkinlik yönetimi”, “yayıncılık, lisanslama, haklar ve ticari estetik, sosyal topluluk ve diğer zorunluluklar arasındaki etkileşimleri içeren devlet, hukuk ve ticaret”, “müzik öğretimi ve topluluk müziği bağlılığı”, “multimedya, çoklu kanal ve çoklu platform oluşturma, yayma ve tüketim gibi konuları içeren müzik işi, endüstriler ve ekosistemler” olarak ifade etmişlerdir.

İçerik incelendiğinde, içeriğin ayrıntılı olarak “Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut”, “Popüler Müziğin Armonik Yapısı” ve “Popüler Müzik Uygulamaları” kategorilerinden oluştuğu görülmektedir. “Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik” ana başlığına ait “popüler müziğin kişisel, kültürel, sosyal, tarihi ve politik ortamı” konusu, “Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri” kategorisine ait “müzik öğretimi ve topluluk müziği bağlılığı” konusuna yer verildiği görülmektedir. Türkiye’deki popüler müzik eğitiminden farklı olarak “Müzik Türleri” ana başlığına ait herhangi bir içeriğin bulunmadığı görülmektedir.

California Üniversitesi öğretim elemanı Klett (2014), popüler müzik, sosyal uygulamalar ve kültürel politikalar dersi öğretim programı konularını şu şekilde ifade etmiştir: “Kültür endüstrisi, halk & alt

kültürler ve popüler müziğin ortaya çıkışı", "Frankfurt Okulu ve eleştirel kuram", "Birmingham Okulu ve kültürel çalışmalar", "halk, alt kültür ve görünüm", "yaratıcılık ve zeka", "otantisite ve performansın politikası", "sanat dünyası, şöhret ve kültür üretimi", "taşımaya işçileri", "komisyoncular, aracısız iş alımı", "amatörler", "estetik: Müzik sosyologları niçin müzik konusunda konuşmuyor?", "performans, kültürün üretimi, farklılıklar ve beğeni: Tür, sınıflandırma ve eleştirilenler", "teknoloji, yorumlama ve müzik sosyolojisi", "mashup algoritmaları", "ekipmanlar", "müzik sosyolojisi, yöntembilim, anti müzikoloji", "müzik ve politika ilişkisi", "anlam ve ikoniklik", "sanatsala dönüş".

Sosyoloji bölümünde yer alan bu dersin içeriği incelendiğinde "Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik" ve "Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut" kategorilerine oldukça kapsamlı bir şekilde yer verildiği görülmektedir. Ülkemizdeki müzik öğretmenliği programı popüler müzik eğitiminden farklı olarak "Müzik Türleri", "Popüler Müziğin Armonik Yapısı", "Popüler Müzik Uygulamaları" ve "Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri" kategorilerine ilişkin herhangi bir içeriğin bulunmadığı görülmektedir.

Western Üniversitesi öğretim elemanı Keightley (2018), popüler müzik çalışmalarına giriş dersi öğretim programı konularını; "pop, popüler, popülerlik", "popüler müzik çalışmaları nedir?", "Hi/Lo (Müzik grubu)", "popüler müzik tarihi", "sosyolojik yaklaşımlar", "alt kültürler", "müzik türleri", "popüler müzik endüstrisi", "özgünlük", "fonografi", "küreselleşme", "ünlü olma", "yazarlık ve cinsiyet/cinsellik", "yeni minstrel çalışmaları" olarak ifade etmiştir.

Ders içeriği incelendiğinde, "Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik", "Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut", "Müzik Türleri" konularının Türkiye'deki ders içerikleri ile ortak olduğu saptanmıştır. "Popüler Müziğin Armonik Yapısı", "Popüler Müzik Uygulamaları" ve "Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçindeki Yeri" ana başlığına ilişkin herhangi bir içeriğe rastlanmamıştır.

Robinson (2009), "Popüler Müzik ve Kültürel Kimlik" adlı dersinin içeriğini, "kültürü anlamaya doğru", "popüler müzikte anlam", "popüler müzik ve etnografi", "müzik endüstrisi", "dünya müziği ve yereli pazarlama", "müzik türleri", "cinsiyet ve popüler müzik", "popüler müzikte 'ırk'", "ulusalcılık - Obama", "çok ulusluluk: Popüler müzikte küreselleşmenin yeni formları", "popüler müzik ve kültürel merkez", "özgünlük" olarak ifade etmiştir.

Ders içeriği incelendiğinde içerikte bulunan "Kapsam ve Kavram olarak Popüler Müzik", "Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut" ve "Müzik Türleri" kategorilerine ilişkin içeriklerin Türkiye'deki ders içerikleri ile ortak olduğu saptanmıştır. "Popüler Müziğin Armonik Yapısı", "Popüler Müzik Uygulamaları" ve "Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçindeki Yeri" ana başlıklarına ilişkin herhangi bir içeriğe rastlanmamıştır.

2006 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim programı ile uluslararası alanda popüler müzik eğitime yönelik farklı alan ve bölümlere ait ders içerikleri arasında benzerlik ve farklılıklar olduğu görülmektedir. Araştırmada 2006 programındaki popüler müzik eğitime yönelik derslerin içeriğine ilişkin 1. öğretim üyesinin görüşlerini "Popüler müzik eğitiminin içeriğinde uygulamaya yer verilebilir fakat teorik ağırlıklı olması gereklidir.", 2. öğretim üyesinin görüşlerini ise "Derse ait mevcut içerik muğlak ve kapsamından uzak olduğu için dersin işleniş öğretim elemanının yeterliliğine kalıyor." şeklinde betimlemek mümkündür. 2006 programındaki popüler müzik eğitiminin "ders saatine" ilişkin 1. öğretim üyesinin görüşlerini "2006 programındaki popüler müzik eğitiminin ders saati yeterli

değildir.", 2. öğretim üyesinin görüşlerini ise "2006 programındaki popüler müzik eğitiminin ders saati yeterlidir." şeklinde betimlemek mümkündür.

2018 Programındaki Popüler Müzik Eğitime İlişkin Sonuçlar

2018 programında "Popüler Müzik ve Uygulamaları", "Müzik Kültürü", "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 1" ve "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 2" olmak üzere 4 dersin içeriğinde popüler müzik eğitime ilişkin içerik bulunduğu saptanmıştır. Fakat "Popüler Müzik ve Uygulamaları" dersinin adı ve içeriği bütünüyle popüler müzik eğitimi üzerine olsa da haftada 2 saat teorik olarak "alan eğitimi seçmeli" dersleri arasında yer almaktadır. Bu statüde bulunan derslerin programda açılması zorunlu olmakla birlikte seçimi öğrenciye bırakılmıştır. Dersin içeriğinin "Müzik Türleri", "Popüler Müziğin Armonik Yapısı" ve "Popüler Müzik Uygulamaları" kategorilerine ilişkin içeriklerden oluştuğu saptanmıştır. "Kapsam ve Kavram Olarak Popüler Müzik", "Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut" ve "Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçerisindeki Yeri" kategorilerine ilişkin herhangi bir içeriğe rastlanmamıştır.

"Müzik Kültürü" dersinin içeriği incelendiğinde içeriğinde popüler müzik eğitime, "Müzik Türleri" kategorisine ilişkin "Dünya ve Türkiye'deki müzik türleri" konusuna yer verildiği, dersin programda 2 saat teorik olarak yer aldığı saptanmıştır.

"Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 1" ve "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme 2" derslerinin içeriği incelendiğinde, içerikte "Popüler Müzik Uygulamaları" kategorisine ilişkin olarak "popüler müzik türündeki şarkıların eşliklendirilmesi" alt başlığının bulunduğu saptanmıştır. Ders içeriğinde, popüler müziğin eşliklendirilmesinin yalnızca uygulama boyutuna yer verilirken armonik yapısı konusunda herhangi bir içeriğin bulunmaması dikkat çekmektedir. Bu dersler programda birbirinin devamı olarak haftada birer saat teorik olarak bulunmaktadır.

2018 programında popüler müzik eğitime yönelik derslerin "içeriğine" ilişkin 1. öğretim üyesinin görüşlerini "Popüler müzik uygulama ağırlıklı olarak ele alınmamalıdır.", 2. öğretim üyesinin görüşlerini ise "Dersin uygulama ağırlıklı olması isabetli olmuştur." şeklinde betimlemek mümkündür. 2018 programında popüler müzik eğitime yönelik derslerin "ders saatine" ilişkin 1. öğretim üyesinin görüşlerini "2018 programındaki popüler müzik eğitiminin ders saati yeterli değildir.", 2. öğretim üyesinin görüşlerini ise "2018 programındaki popüler müzik eğitiminin ders saati yeterlidir." şeklinde betimlemek mümkündür.

Jost (2015), popüler müziğin Alman müzik eğitim sisteminin içindeki yerini inceleyen çalışmasında; popüler müziğe bir pop şarkısı söyleyerek veya bir video klibin proje tabanlı bir ortamda üretilmesiyle sunulmasından bağımsız olarak, müzik eğitiminde öğrencilerin kültür anayasasına bakış açısını genişletmek ve onlara kültürü şekillendirmede nasıl aktif bir rol almaları gerektiğini göstermek amacıyla yer verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Böylece öğrencilerin değişen kültürel bağlamları bağımsız olarak yapılandırma ve onlara anlam sağlamaya yarayan küresel ağ kurma ve kültürel çeşitlendirme yeteneklerinin gelişebileceğini ifade etmiştir. Jost'un çalışması bu bakımdan araştırmanın 1. öğretim üyesinden elde edilen görüşlerle paralellik göstermektedir.

Saraç (2014), Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında eğitim gören öğrencilerin ve bu bölüm mezunlarının ülkemiz popüler müzik örneklerini sentezleyebilecek, yorumlayabilecek donanımda olması gerektiğini ifade etmiştir. Saraç'ın görüşleri araştırmanın 2. öğretim üyesinden alınan görüşler ile paralellik göstermektedir.

Ataman ve Eroğlu (2011), müzik öğretmeni adaylarının informal müzik eğitimi yoluyla kazandıkları davranışlar konulu çalışmalarında; müzik öğretmeni adaylarının % 70,5 oranıyla en çok pop müzik türünü ve popüler müzik türlerini dinlediklerini, araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının yaklaşık üçte birinin herhangi bir mekanda popüler müzik türlerini icra ettiklerini, müzik öğretmeni adaylarının büyük çoğunluğunun müzik öğretmenliği lisans programında güncel müzikler ile ilgili derslerin daha fazla olmasını istediklerini ortaya koymuştur. 2006 programı ele alınarak yapılan bu çalışma, müzik öğretmeni adaylarının günlük yaşam pratiklerinde popüler müziğe fazlaca yer verdiklerini ve müzik öğretmenliği programında popüler müzik öğretimini yetersiz bulduklarını ortaya koymuştur. Çalışmanın sonuçları 1. öğretim üyesinin görüşleri ile paralellik göstermektedir.

2006 ve 2018 Programlarındaki Popüler Müzik Eğitiminin Benzerlik ve Farklılıklarına İlişkin Sonuçlar

2006 ve 2018 programlarındaki popüler müzik eğitime yönelik derslerin kapsam ve içerik bakımından karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar bu başlık altında verilmiştir.

2006 programında popüler müzik eğitime yönelik 2 ders bulunduğu, bunlardan 1'inin içeriği bütünüyle popüler müzik eğitiminden oluşurken diğerinde popüler müzik eğitime yalnızca 1 konu olarak yer verildiği, 2018 programında ise popüler müzik eğitime yönelik 4 ders bulunduğu, bunlardan 1'inin içeriği bütünüyle popüler müzik eğitiminden oluşurken diğerlerinde popüler müzik eğitime çok kısıtlı şekilde yer verildiği saptanmıştır. 2006 programında içeriği bütünüyle popüler müzik eğitiminden oluşan dersin haftada 2 saat olarak zorunlu ders statüsünde yer aldığı, 2018 programında içeriği bütünüyle popüler müzik eğitiminden oluşan dersin ise haftada 2 saat olarak "alan eğitimi seçmeli" dersi statüsünde yer aldığı saptanmıştır. Bu sebeple 2018 programında 2006 programına oranla popüler müzik eğitime daha az yer verildiği söylenebilir. 2006 programında popüler müzik eğitime yer veren derslerin içeriklerinin bütünüyle teorik konulardan oluştuğu, 2018 programında popüler müzik eğitime yer veren derslerin içeriklerinin ise çoğunlukla uygulamalı konulardan oluştuğu, teorik konulara çok kısıtlı şekilde yer verildiği saptanmıştır. 2006 programında popüler müzik eğitime yer veren derslerin içeriğine yönelik öğretim üyesi görüşleri; "içeriğin teorik ağırlıklı olması gerektiği" ve "içerik muğlak ve kapsamından uzak olduğu için dersin işlenişinin öğretim elemanının yeterliliğine kalmakta olduğu" şeklinde ayrılmaktadır. Her iki program için ders saati konusundaki görüşler "ders saati yeterli değildir" ve "ders saati yeterlidir" şeklinde ayrılmaktadır.

ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçları değerlendirildiğinde 2006 programında popüler müziğin yalnızca teorik boyutuna yer verildiği, 2018 yılında uygulamaya koyulan programda ise popüler müzik eğitime 2006 programına kıyasla daha az yer verildiği ve içerikte uygulamalı boyuta yer verilse de teorik boyuta çok kısıtlı şekilde yer verildiği görülmüştür. İncelenen kaynaklar doğrultusunda popüler müziğin özellikle teorik boyutta çok geniş bir çerçeveye sahip olduğu belirlenmiştir. Bu çerçeve doğrultusunda oluşturulan, yani; "Kapsam ve Kavram olarak Popüler Müzik", "Popüler Müzik Endüstrisi ve Teknolojik Boyut", "Müzik Türleri", "Popüler Müziğin Armonik Yapısı", "Popüler Müzik Uygulamaları" ve "Popüler Müziğin Müzik Eğitimi İçindeki Yeri" kategorilerinin ayrıntılı bir şekilde ele alınmasıyla, popüler müziğe daha fazla ders ya da ders saati ayrılarak oluşturulan bir öğretim programının amaca uygun ve başarılı olacağı düşünülmektedir. Bu sayede, bu alanda yeterli ve doğru

bir yönlendirme yapmakla yükümlü müzik eğitimcilerinin popüler müzikleri yakından tanımaları, sosyokültürel boyuttaki durumunu ve önemini değerlendirebilmeleri, popüler müziklere ait örnekleri takip etmeleri, nitelikli eserlerin seçimi, öğretimi konusundaki donanımları, popüler müzik armonisini tanıyarak enstrümanlarıyla eşlik yapma, icra etme, besteleme, doğaçlama gibi konularda ve popüler müzik performanslarında kullanılacak elektronik cihazlar (mikrofonlar, ses sistemleri, bilgisayar programları vb.) ve bu cihazların kullanımı konularında bilgi sahibi olmaları mümkün olacaktır.

Araştırma sürecinde incelenen kaynaklar göz önünde bulundurulduğunda, ülkemizde müzik eğitiminde popüler müziğe yönelik olarak yapılmış olan akademik çalışmaların kısıtlı sayıda olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın devamında, müzik eğitimi ana bilim dallarındaki popüler müzik eğitimine ilişkin öğretim programı hazırlamaya yönelik çalışmalar yapılabilir.

Yapılacak olan yeni çalışmalarda, popüler müziğin eğitim ortamında kullanılabilirliğine ve eğitim ortamına ne şekilde dâhil edilebileceğine dair tartışmaların ve geliştirilecek materyallerin müzik eğitimine katkı sağlayacağı, popüler müzik türüne yönelik ön yargıların azalmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Aynı şekilde, yapılacak olan yeni çalışmalarda popüler müzikleri farklı öğretim programlarına öğretim materyali olarak dahil ederek popüler müziklerin müzik eğitiminde çeşitli eğitim düzeylerinde akademik başarı, çalgıdaki performans başarısı, çalgı çalmaya/çalışmaya yönelik tutum, motivasyon üzerindeki etkisinin araştırılmasının müzik eğitime katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Allsup, E. R. (2008). Creating an educational framework for popular music in public schools: anticipating the second-wave. <http://users.rider.edu/~vrme/v12n1/vision/1%20AERA%20-%20Allsup.pdf> adresinden 05.01.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Ataman Gençel, Ö. ve Eroğlu, Ö. (2011, Nisan). Müzik öğretmeni adaylarının informal müzik eğitimi yoluyla kazandıkları davranışlar. *2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications*. Ankara: Siyasal Kitabevi <https://docplayer.biz.tr/10165109-Muzik-ogretmeni-adaylarinin-informal-muzik-egitimi-yoluyla-kazandiklari-davranislar.html> adresinden 05.01.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Değirmencioğlu, L. ve Arapgirlioğlu, H. (2011). Makamsal viyolonsel öğretiminde popüler müzik eserlerinden yararlanma: (Orhan Gencebay Örneği). *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 31, 199-224.
- Erdoğan, İ. (2004). Popüler kültürün ne olduğu üzerine. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 57, 7-19.
- Gareth D. S., Powell, B., Fish, D. L., Kornfeld I. & Reinhert, K. (T.Y) Popular music education, a white paper. *The Association for Popular Music Education* <https://www.popularmusiceducation.org/wp-content/uploads/2018/07/APME-White-Paper.pdf> adresinden 05.04.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Green, L. (2006). Popular music education in and for itself, and for 'other' music: current research in the classroom *International Journal of Music Education*, 24 (2), 103-120. doi: 10.1177/0255761406065471
- Ho, W-C. (2017). Secondary school students' preferences for popular music and perceptions of popular music learned in school music education in Mainland China. *Research Studies in Music Education*, 39 (1), 19-37. doi: 10.1177/1321103X17700688
- İmik, Ü. (2011). *Çizgi Film Müziklerinin Yapısal Olarak İncelenmesi ve Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi) İnönü Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Jost, C. (2015). Beyond Adorno post critical teaching of popular music in the German educational system and its theoretical and practical challenges. *IASPM Journal*, 5 (1), 195-212.

- Keightley, K. (2018). Draft syllabus: Seminar topics subject to revision "Introduction to Popular Music Studies" <https://music.uwo.ca/graduate/pdf/course-outlines-2018/9554a-2018.pdf> adresinden 05.04.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Klett, J. (2014). Popular Music, Social Practices, and Cultural Politics Course Syllabus https://www.academia.edu/14957005/Syllabus_Popular_Music adresinden 05.04.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Kuyucu, M. (2016). Theodor W. Adorno'nun perspektifinden popüler Türk müziğinde standartlaşma sorunsalı. *TRTAKADEMİ, Eğlence Endüstrisi Sayısı, 1* (1), 188 – 208.
- Lull, J. (2000). *Popüler Müzik ve İletişim*. İstanbul: Chiviyazıları Yayınevi.
- Robinson, J. (2009). Music 48- Seminar in Popular Music: Popular Music and Cultural Identity <https://www.amherst.edu/system/files/media/1301/musi48-seminarinpopularmusic-syllabus.pdf> adresinden 05.04.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Sakar, M. H. (2009). Popüler müzik ve müzik eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, The Journal of International Social Research, 2* (8), 285-393.
- Saraç, A. G. (2014). Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerinin mesleki alan derslerine göre popüler müzik örneklerini seslendirme/yorumlayabilme düzeylerinin incelenmesi, *Muğla Sıtkı Koçman Eğitim Fakültesi Dergisi, 1* (1) <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/184021> adresinden 10.12.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Tagg, P. (1966). Pop Music as a Possible Medium in Secondary Education <https://tagg.org/articles/xpdfs/mcr1966.pdf> adresinden 15.10.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (7. Baskı). İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK, (2018). Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/AA_Sunus_%20Onsoz_Uygulama_Yonergesi.pdf adresinden 02.11.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Özdemir, G. ve Yıldız, G. (2017). Şarkı öğretiminde popüler müzik eşliklerinin kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşleri, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17* (2), 834-849.

EXTENDED ABSTRACT

Purpose

The purpose of this research is to analyze and present popular music education in 2006 and 2018 bachelor degree curriculums of Music Teacher Training Departments (MTTD) in Turkey.

Research Model

The research model is a case study which is one of the qualitative research models. The sources of this research are from course syllabuses of YÖK (Council of Higher Education of Turkey), course syllabuses of MTTD and instructors' reviews in Turkey. The data have been collected by use of document analysis and interview method. Courses which included popular music education in 2006 and 2018 bachelor degree curriculums of MTTD are analyzed separately as per their duration and content. The content has been analyzed by use of descriptive analysis. Analysis categories are "popular music as concept and content", "popular music genres", "popular music industry and technology", "harmony of popular music", "popular music practises", "importance of popular music in music education".

Result

It has been observed that in 2006 curriculum;

- The "Popular Music" course in MTTD consisted of "Popular Music as Concept and Content", "Popular Music Genres" and "Importance of Popular Music in Music Education" categories.
- No content related to "Popular Music Industry and Technology", "Harmony of Popular Music" and "Popular Music Practices" categories has been found in course syllabuses of Music Education Schools.
- "Popular Music" course was taught for 2 hours a week.
- "Music Culture" course was taught for 2 hours a week. The content of the course included the "music genres, types and works". This content has been included in the "Music Genres" category of the research.
- 80 percent of the MTTD' syllabuses include the "Popular Music as Concept and Content" categories.
- 90 percent of the MTTD' syllabuses have "Music Genres" category.
- 40 percent of MTTD' syllabuses have "Popular Music Industry and Technology" category.
- 30 percent of MTTD' syllabuses have "The Importance of Popular Music in Music Education" category in the course content.
- None of the MTTD syllabuses has any content related to the "Harmony of Popular Music" and "Popular Music Practices" categories.

It has been observed that in 2018 curriculum;

- The "Popular Music and Its Practices" course consisted of "Music Genres", "Harmony of Popular Music" and "Popular Music Practices" categories.

- No content related to “Popular Music as Concept and Content”, “Popular Music Industry and Technology”, “The Importance of Popular Music in Music Education” categories has been found in course syllabuses.
- This course was included in the “Field Education Elective” courses for 2 hours a week in the curriculum.
- “Music Culture” was taught for 2 hours a week. The content of the course included the "music genres in the world and Turkey". This content has been included in the “Music Genres” category of the research.
- The content of the “Guitar Education and Accompaniment 1” and Guitar Education and Accompaniment 2” courses cover the “accompanying popular music genre” topic. This topic has been included in the “Popular Music Practices” category of the research. These lessons theoretically have a duration of one hour per week in the 2018 curriculum.

Instructors' reviews in the 2006 curriculum are different as "it should be theoretically weighted" and "it is unacceptable and the scope of the course is not enough for the teaching staff to be taught". For the 2018 curriculum, it has been observed that there are two different opinions as "should not be practice-oriented" and "should be practice-oriented". For both curriculums, the opinions about the class hours are divided into "class hours are not enough" and "class hours are sufficient".

Discussion, Conclusion and Suggestion

As a result of the analyze of popular music education of 2006 and 2018 curriculums, it has been observed that the 2006 curriculum totally included theoretical content, but there was no practical content. The 2018 curriculum has less popular music education than 2006 curriculum has and it has practical content but very few theoretical content.

It has been observed that popular music was handled with different dimensions in both curriculums. It is thought that a curriculum created with all dimensions of popular music comprehensively, will be fit for purpose and will be successful. This way, music educators who are obliged to make an adequate and accurate orientation in this field should be able to get to know popular music closely, evaluate its sociocultural status and importance, follow the examples of popular music, choose the qualified works, accompany them with their instruments by recognizing popular music harmony, composing and improvisation, electronic devices, such as microphones, sound systems or computer softwares, that can be used in popular music performances, and use of these devices.